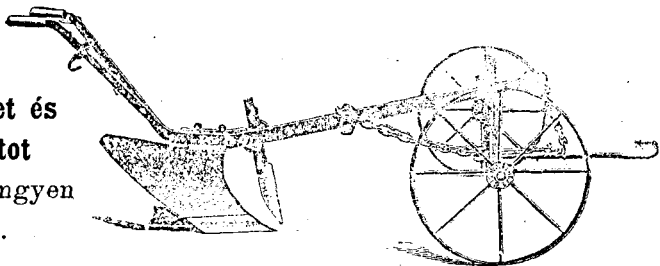

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyára raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

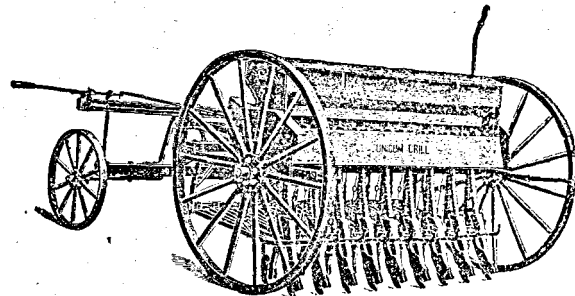
A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott
„UNICUM DRILL“

(sík és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdaságainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára. 1266

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legutóbbi árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gézcseplőgép-készletek 2 1/2 egység 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóharc-csöplők, tisztító-rosták, konihelyzők, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzeológ, daráló, őrítő-malmok, egytetemes aczel-ekék, 2 és 3-vasú, ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

1242

Májerszky Barnabás
gépgyáros Nyiregyházán

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista

Viznyomású olajsajtókat,

Olajmagzúzókat egyszerű s több hengerrel,

Olajmagpörkölőket gőz- és tűzfűtésre,

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivétel 120 telep üzemben. 1093

HERMANN E.

VARRÓGÉPEK!

Varrógép és kerékpár nagy raktára
Kolozsvár, Egyetem-utca 6.

Ujonnan berendezett mechanikai műhelyemben minden mechanikai javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Egy valódi családi Singer varrógép himzőkészülékkel ellátva 30—50. frtig. Egy karikahajós 65—80 frtig. Egy Central Bobbin 86—90 frtig. Eredeti Hove C. Wheler & Wilson D. 12, Manufacturing & C. New-York, Balkara Cylinder stb. A varrógépek kedvezménye: Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.

Gépeimért 10 évig felelek.

Egy új kerékpár angol villával 70—90 frtig. Kerékpár köpeny 4—6 frtig. Kerékpár tömlő gumi 2 frt. 30 krtól 3 frtig. Kerékpár csengő 35 krtól 1 frt. 50 krig. Kerékpár acetilén lámpa 2 frt. 50 krtól 5 frtig stb.

Csakis készpénzért. 1109

A szemétkben is kincset lelhetnek mindazok,

kik megismerkednek az országszerte elismert, kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, eredeti „Kalmár“-féle gabonatisztító gépek és rosták sokoldalú előnyével. — Sziveskedjen vagyonygyűjtés céljából ezen kiváló magyargyártmány legújabb ingyen árjegyzékét kérni:

Kalmár Zs. utóda

különleges terménytisztító gépgyárából, Kódmezővásárhelyről, melynek áttekintése után tisztában lesz Ön a dolog valóságával.

1274

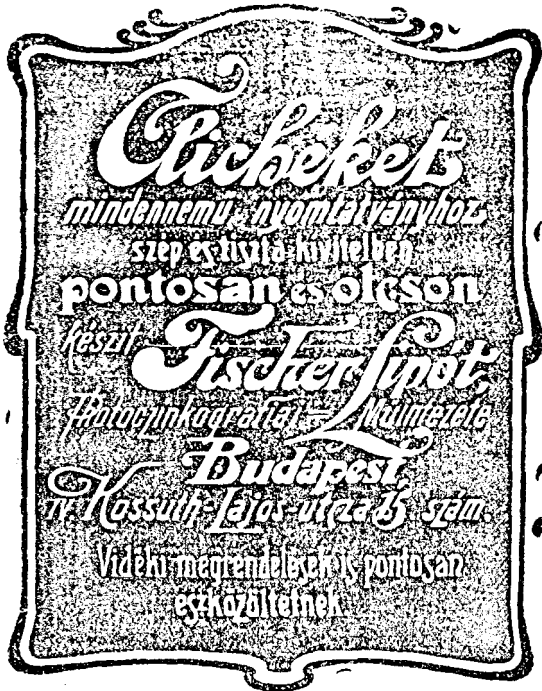
Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi sodrony-szövetfonat, kerítés és ruganyos acélsodrony ágybetétek gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.

Telefon 439. szám.

Olcsó kerítések! Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez gépfonatait, disz-kerítéselt és diszkapuit,

továbbá pince, padlás, felsővilágossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, kocsz, kavics, porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok) 1168.

KASS ANTAL

aranyozó üzlete Deák F.-utca 9. sz.

Aranyozó műhelyében készít új képkereteket, tükörkereteket, Consolokat, szalon-asztalt, függöny-tartókat. Mindenféle aranyozott butorokat elvállal jutányos árban felelősség mellett.

Régi keretek újboli aranyozását jutányos árban készíti el. Továbbá templom-aranyozásokat új oltár készítését, rajz szerint, régi oltárok újboli aranyozását a legjobb csiszolt arannyal jutányos árban, felelősség mellett elvállal. Oltár gyertyatartókat, feszületeket, jó tiszta, tartós arannyal, aranyosásáért felelősséget vállal.

Becses megrendeléseit kérve,

teljes tisztelettel

Kass Antal

aranyozó.

1270

Megvételre keresek

jó dézsabeli

munkásnak való

TURÓT,

bármily nagy mennyiségben,

czim és az ár megjelöléssel kérem a kiadóban küldeni.

1276

Kérje

ingyen és bérmentve a karácsonyi könyvplacról szóló nagy katalógusomat, amelyhez előszót

Szomaházy István kitűnő írónk irt

Megtalálható benne a modern irodalom teljes sorozata és az összes ajánlható ifjúsági irodalom.

Szilágyi Béla könyv-, zeneműkereskedése és antiquariuma

BUDAPEST, IV., Károly-körút 26. szám.

Most jelent meg! Willy

1251

neves francia író legújabb műve

János herceg szeretője.

Regény eredeti francia képekkel. 3 kor.

A francia könyvplac ezidei legnagyobb sikere!

Páris 1900. Grand Prix! (328. sz.) Páris 1900. Grand Prix!

Eredeti Singer-varrógépek házi használatra és minden ipari célra.

Nagy tartósság! Egyszerű kezelés! Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben is. — Varrógépekhez való elektromotorok minden nagyságban. Különleges varrógépek zsákvarrásra, zsáktömésre, zsákfoltozásra és szegésre. Erőhajtány berendezések a legújabb és legbevéltabb szerkezetben.

Temesvár
1891.
Aranyérem!

Singer Co.

Debreczen
1894.
Arany oklevél.

varrógép részvénytársaság,

Kolozsvár, Jókai-utca 3. 1132

Brassó, Kapu-utca 23. szám. Maros-Vársárhely, Széchenyi-tér 55. szám. Agrár bank-épület. N.-Szeben Vasút-utca 5. sz.

Wegmann Frigyes

Malomépítész és hengershékgár
ZÜRICHBEN.

Vezérigazgató: Jakab István mérnök,
Budapest, II., Horvát-u. 23.

Kéregöntésű és porcellán hengershékek. Malomberendezési gépek és kellékek. 1283

Számtalan elismerés és kitüntetés.

1900. Paris Grand Prix,

1903. Kolozsvár díszoklevél.

Tessék árjegyzéket kérni

Seitz féle
asbesth-szűrő

mindenféle nagyságban

Seitz-féle

mótor-szivattyuk,

Seitz-féle

kézi-szivattyu,

szállít próbára:

SEITZ THEO,

BÉCS I., Wollzeile 16.

plinczegazdasági gépgyára.

Telefon szám: 2797. 1281

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Jutányosan eladók:

— Százados —
marha-
mérlegek,

1500 kg. hordképességű erős vaskorlással,
2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles;

— Szekér —
hidmérlegek,

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló
súlylyal, 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek:

ócska marhamázsákat új marhamérlegekre
Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt
évi jókarban tartás mellett. 1040

DÉNES MANÓ mérlegműszerész,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

**Az előfizetéseket
kérjük megújítani!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Székely kiállítás.	53
Az előbbi kiállítások és a XIV-ik erdélyrészi tenyészállatkiállítás tanulságai. XIV.	54
A legjobb fejési mód. II. Agr. G.	56
A szobanövények ellenségei. <i>Csérer Gyula.</i>	56
Egyleti élet:	
A gyógyfüvek termesztése érdekében.	57
Vegyes közlemények:	
Kolozsvári gazdák a bolgár kertészek ellen.	58
Hírdetések.	

**Jobb és megbízhatóbb
gazdasági és kerti magvakat**

nem ajánlhatunk,
mint a minőket
30 év óta szállit

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése

BUDAPESTEN,

VII., Rottenbiller-utca 33. szám,

VI. ker., Andrassy-út 23. szám.

226 oldalra terjedő új képes
árjegyzékét kívánatra ingyen
és bérmentve küldi.

1002

Székely-kiállítás.

Csak néhány hete, hogy az eszmét felvetettük.

Nem akartunk abból senkinek érdekeit származtatni. Nem egyeseké az, a minthogy: bizonyára közérdeket fog szolgálni, jobban minden egyéb segítő-akciónál.

És ma már magától növekedik, terjed és a megvalósulás módját és idejét az életrealitás erős ösztönével keresi, sürgeti.

Annyira jó ügy, hogy még a jó ügyeknél megszokott kicsinyes okvetetlenkedő ellenkezés sem zavarja előretörő menetét. Legalább mi komoly helyről jövő, számottevő ellenzést még nem hallottunk és nem olvastunk.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet február 2-ára hívta egybe a székelykiállítás előkészítő értekezletét.

Az előértekezlet elé a következő kérdéseket terjeszti az egylet választmánya:

1. Milyen céllal, mely tárgyak felölelésével és minő arányokban rendeztessék a kiállítás?
2. Mikor, mely évre és időpontra irányoztassék elő a megnyitás?
3. Hol, mely városban tartassék meg?
4. Kik és mily beosztással rendezzék?
5. Mily intézkedések teendők az eszmének felszínre tartására mostantól a kivitel megállapítandó idejéig?

A megkeresett testületek és hatóságok mind a legnagyobb lelkesedéssel tették magukévá az ideát s a február 2-iki előértekezletre valamennyi felküldi képviselőit.

Az E. G. E. megkeresésére küldött válasziratokból a következőkben adunk kivonatos szemelvényt.

Tallán Béla földművelésügyi miniszter leirata:

F. évi jan. hó 21-én ad 373. I. 129/1903. szám alatt kelt felterjesztésére értesitem az egyesületet, hogy a székelykiállítás ügyében folyó évi február 2-án Kolozsvárt tartandó előértekezletre a vezetésem alatt álló miniszterium kéviselőjében dr. Szomjas Lajos miniszteri titkárt és dr. Kóds Mihály miniszteri segédtitkárt, a székelyföldi kirendeltség vezetőjét egyidejűleg kiküldtem.

Tallán, s. k.

Az Országos Magyar Gazdasági Egylet Budapestről:

Az igazgató-választmány rokonszenvvel fogadta egy általános székely kiállítás eszméjét és az ennek rendezésére vonatkozólag tartandó előértekezletre *Rubinek Gyula* országgyűlési képviselő, ügyvezető titkárt küldötte ki.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet:

A székely kiállítás tárgyában tervelt érkekezletre igazgató-választmányunk folyó hó 12-én tartott ülése 32 jzkvi szám alatt, határozott utasításokkal gróf *Béldi Ákos* elnököt, *Sándor József* t. alelnök-főtitkárt és *Merza Lajos* kir. tan., főpénztárost küldötte ki.

Az Erdélyi Karpát Egylet:

Az eszmét életrealitásnak és üdvösnek tartjuk, annak kivitelére mindent el fogunk követni és erkölcsileg támogatni hazafias kötelességünknek tartjuk.

A Kereskedelmi és Iparkamara Marosvásárhelyről:

A kiállítás eszméjét melegen üdvözzöljük és a kivitelben a nagyérdemű Egyesületet erkölcsileg a legkészségesebben támogatjuk.

A székelykormánybiztosság Marosvásárhelyről:

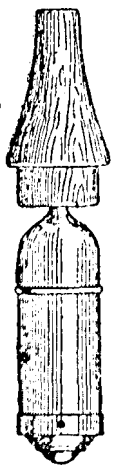
Mult évi november hó 28-án 373. I. 129. sz. a. hozzám intézett átiratára értesitem a t. Egyesületet, hogy azt, miszerint Marosvásárhelyen a székelyföld produktumait bemutató kiállítás rendeztessék s hogy e kiállítás a székelyföld idegen forgalmának fejlesztésére is felhasználtassék, mint igen életre való tervet részemről is célra vezetőnek vélem s e kiállítás létrehozásában teljes odaadással rendelkezésre állok a t. Egyesületnek.

A Székely Egylet Budapestről:

A Székely Egylet központi választmányának határozatából van szerencsém értesíteni a tekintetes elnökséget, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet által tervezett székely kiállítás eszméjét általánosságban helyesli a választmány, bár a kiállítás megtartására a jelen időt, nevezetesen a folyó évet nem tartja alkalmasnak. Egyébként lesz szerencsénk az annak idején tartandó értekezletre, amennyiben arra meghívót kapunk, képviselőnket elküldeni.

A Tordamegyei Gazdasági Egylet:

A tervezett általános székely kiállítás eszméjét üdvösnek s az eszme megvalósítását szükségesnek tartjuk és annak sikerülése érdekében minden tőlünk kitelhető erkölcsi támogatást felajánlunk.

Borvédő 6 korona.

Dr. Molnár István-féle tökéletesített, nikkelezett rézhengeres

Borvédők,

melylyel csapon járó borokat megvirágosodás, ecetesedéstől biztosan megvédhetünk.

Továbbá **horszivatlyuk, prima ruggyanta bortömlők, pasteurizáló- és szűrőgépek, palaczkkozó, palaczkdugaszó és kupakológépek, borospalaczkok parafadugók, különböző színű palaczkupakok** és minden egyéb pinczefelszerelési gépek s cikkek legjutányosabban szerezhetők be a **Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. k., Alkotmány-utca 31. szám.**

1006

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet:

A székelykiállítás eszméjének megtestesítését egyesületünk választmányára kívánatosnak tartja, az elértekezletre kiküldi . . stb.

A csikvámegyei Gazdasági Egylet:

Egy általános székelykiállítás rendezésében egyesületünk hazafias készséggel részt vesz azon korlátolt anyagi erőhöz képest, melylyel rendelkezik. Azonban tekintettel a kilátásban lévő mezőgazdasági nyomott állapotokra, s tekintettel arra, hogy az időjárás szerfelett abnormis lévén, folyó évben őszi gabonatermésre alig van kilátás, s tekintettel továbbá arra, hogy egy általános kiállítás sikere nagyobb előkészületeket kíván. azt óhajtaná egyesületünk, hogy a tervezett kiállítás a jövő, 1905. őszére halasztassék.

A Székelytársaságok közül a Székelyudvarhelyi:

Hozzánk intézett soraival megküldött tájékoztató fűzetből társaságunk örömmel szerzett tudomást azon mozgalomról, mely egy székelykiállítás rendezése érdekében megindított.

A felvetett eszme társaságunk legutóbbi ülésében általánosságban tárgyalván, kimondatott, hogy a kiállítás rendezését helyesnek, célszerűnek, sikerre vezetőnek látjuk, azt a magunk részéről teljes erőnkkel, a legmelegebben pártoljuk és támogatjuk, szolgálatainkat készséggel felajánljuk,

A Marosvásárhelyi:

Tisztelettel tudatjuk, miszerint a tekintetes Elnökség által szerkesztett kiállítási tervezet társaságunk tárgyalván, azt elfogadta és kimondotta, hogy a maga részéről teljes erővel azon lesz, hogy az minél fényesebben sikerüljön.

A Sepsi-Szt.-Györgyi alaposan indokolt hozzájárulás kapcsán:

Társaságunk folyó hó 12-én hozott határozata alapján van szerencsénk a tek. Elnökség nagybecsű tudomására hozni, hogy Társaságunk Tokaji László úr fűzetében ismertetett és a tek. Erdélyi Gazdasági Egylet által elfogadott általános székelykiállítás eszméjét magáévá tette, annak sikerülését minden erőnkkel, munkánkkal és teljes lelkesedéssel elő fogjuk mozdítani, a tek. Gazdasági Egylet által Kolozsvárt összehívandó értekezleten, ha arra meghivatunk, részt fognak venni.

A Brassói Székelytársaság:

A sepsi-szent-györgyi Székelytársaság megkeresésére a megkeresvényében kifejtett indokok alapján kérjük szíveskedjék a tervezett »Székelykiállítást« Sepsi-Szt.-György városában tartani.

A Törvényhatóságok közül Kolozsvármegye:

Bár a vármegye nem tartozik az ugynevezett Székelyföldi vármegyék közé, de mert székely testvéreink erdélyi magyarok zöme sorsának bármely alkalmas módon való felkarolását Kolozsvármegye törvényhatósága is szíven viseli, kimondja a törvényhatóság, hogy az általános Székely kiállítás eszméjének 1904. vagy 1905. években megvalósítását kívánatosnak és szükségesnek tartja, az erre irányuló mozgalmat azzal kívánja pártolni, hogy a törvényhatósági bizottság alább nevezett tagjainak a kiállítás rendező bizottságba bevonását kéri.

Csikvámegye:

Vármegyénk törvényhatósága a *mostani időket* egyáltalában nem tartja alkalmasnak arra, hogy egy általános székelykiállítás szép eszméjének kivitele legalább reá nézve eredménynyel járhasson.

Udvarhelyvármegye:

Minden a székely ipar fejlesztésére s ezzel a székelység jóléte előmozdítására irányuló törekedést lelkesedéssel üdvözlünk s miután a tervbe vett székelykiállítást ily irányú törekvésnek tekintjük, annak minden erkölcsi támogatásba való részesítését ezenel határozatilag kimondjuk.

Marostordamegye:

A vármegye törvényhatósági bizottsága élénk lelkesedéssel mondja ki, hogy egy általános székelykiállításnak, Marosvásárhelyen leendő rendezésének eszményét nagy örömmel fogadja és ez eszme megvalósításának keresztülvitelénél magának is részt óhajtat, s addig is, míg a részletek megállapíthatók lennének, a további szükséges lépések megtételével a vármegye alispánját megbizzza.

Háromszékvármegye alispánja:

Fenti tárgyban kelt átirata folytán, véleményadásra kértem fel a vármegye gazdasági bizottságát, mely folyó évi január hó 5-től 460—1903. g. b. szám alatt a következőkről értesít:

»Egy székelykiállítás rendezését« egyáltalában jó eszmének tartja s javasolja, hogy azt a törvényhatóság elvileg helyeselje.

»A rendezési munkában való részvételt, erkölcsi támogatást helyezze kilátásba.«

A városok közül: Marosvásárhely:

Az eszmét magunkévá tettük és annak megvalósításához teljes erőnkkel hozzá járulni készek vagyunk.

Székelyudvarhely:

A kiállítás eszméjét, eltekintve a részletektől, általánosságban helyeseljük s örömmel nyújtunk bármilyen erkölcsi támogatást ezen üdvös akció helyes irányítása és fejlesztéséhez.

Gyergyó-Szt.-Miklós:

A képviselőtestület egy a székelyföldön rendezendő székelykiállítás nagyfontosságát belátva, annak támogatását kilátásba helyezi.

Dr. Hankó Vilmos, akit a székelykérdés iránt érdeklődők bizonyára mind ismernek, a maga részéről többek közt így ír:

Amilyen örömmel vettem a hirt, éppen olyan készséggel ajánlom fel közreműködésemet a nagy munkához. A terrenum, ahol otthon érzem magam, s ahol produkálni tudok: Székelyföld földjei, ásványvizei, természetritkaságai, természet kincsei, tájszépségei. Mindezeket úgy bemutatni, hogy a bemutatás gyümölcsöző legyen, — szívesen vállalkozom.

Ime az érdeklődés, a felbuzdulás!

Kell-e jobb bizonyág arra, hogy a gondolat jó, hogy az eszme gyakorlati, szükséges és hasznos; hogy nem üres parádéről van szó, hanem egy jól kiszámított, eredeti, igazán segítő kezdeményezésről?

A február 2-i értekezlet tagjainak bölcs

belátásától függ, hogy egy ilyen közlekedést keltő eszmének testté válását miként tudják elősegíteni.

Tőlük függ a siker. Ellen esetben: őket érheti a vád is.

Lélekkel dolgozzanak tehát!

Az előbbi kiállítások és a XIV-ik erdélyrészi tenyészállatkiállítás tanulságai.

XIV.

Annak a jelentésnek az alapján, melyet fentebb közöltem s mely az *Egán E.* felolvasására beérkezett vélemények összegezését foglalja magában, az E. G. E. igazgatóválasztmány a következő felterjesztést intézte a földművelésügyi miniszteriumhoz:

Nagyméltóságú Minister Úr!
Kegyelmes urunk!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet feladatához hiven, kezdettől fogva mindig kiváló figyelmet fordított működési területének szarvasmarhatenyésztésére s a hatalmában álló minden eszközzel igyekezett ezen fontos tenyésztési ág felvirágoztatására közreműködni. Igyekezete nem is maradt meddő, mert kétségbevonhatatlan tény, hogy a tenyésztők amaz osztálya anyagának javulásában, mely osztályra szóval és írásban, főleg állatkiállítási szakosztálya által rendezett kiállításokkal hathatott, az erdélyi gazdasági egylet folytonos buzdításának is része van. Hogy az erdélyi részek szarvasmarha-anyaga ama 60%-nál nagyobb részének sorsára, mely rész a nép kezén van, csak a magas kormányhoz — hol kérve, hol kéretlenül intézett felterjesztések útján gyakorolható befolyást: az egylet helyzetéből könnyen belátható.

Szarvasmarhatenyésztésünk főleg ezen részének, az erdélyi megyék népies szarvasmarhatenyésztésének érdekében vagyunk bátrak Nagyméltóságod figyelmét a tisztelettel benyújtott jelen felterjesztésünkben foglaltakra felhívni s minthogy mindaz, mit népies szarvasmarhatenyésztésünk felvirágoztatására okvetlenül megteendőnek vélünk, e kérdésre vonatkozó hosszas s beható tanácskozásainknak és az erdélyi részek viszonyait legalaposabban ismerő szakértők véleményének eredménye: kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék szarvasmarhatenyésztésünk előmozdítását célzó programjába az alábbi pontokat is felvenni és méltóztatassék a megalkotandó mezőrendőri (gazdasági) törvényekben azoknak érvényt szerezni; ezt annyival inkább kérjük, mert meg vagyunk győződve, hogy népies tenyésztésünk mennyiségileg és minőségileg csak az általunk javasolt úton s módokon vihető előre és hogy az általunk javasolt pontok közül több a nagyobb tenyésztéseknek is nagy előnyére fog válni végrehajtása esetében.

Ama teendők közül, melyeket népies szarvasmarhatenyésztésünk felvirágoztatására szükségesnek tartunk, csak a főbbeket foglaltuk az alábbi pontokba s az alap, amelyen állunk az, hogy

1-ör: a nép kezén levő szürke anyag az erdélyi medencében mindenütt és a havasokon is tisztán fentartandó;

2-ör: ezen anyag idegen vérrel való elkorcsosítása minden módon megakadályozandó;

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

3-or: a részint gondatlanságból, részint látszólagos előnyök elérése céljából eszközölt vérkeveréssel — fájdalom — évről évre szaporodó jelleg nélkülivé vált elkorcsosodott anyaga ismét eredeti jellegére visszavezetendő;

4-szer: a szürke anyag mindenütt maga magából javítandó, még pedig ahol a viszonyok megkivánják, ott az eddigi tenyésztési cél fentartásával, amely vidékeken pedig a tejelés tehetségének kifejlesztése javasolható, az eredeti jellegnek ezen irányban való módosításával;

5-ör: havasaink legnagyobb részének barna, tarka (riska) anyaga szintén maga magából javítandó és egyformásítandó a tejelés tehetségének fejlesztésével.

Tudva azt, hogy Nagyméltóságod a részletekben ismeri az erdélyi részek népies szarvasmarhatenyésztésének bajait, bizva reméljük, hogy helyesnek fogja tartani az alapot, melyen állunk és egyszersmind helyeselni fogja azokat a módokat is, melyeket szarvasmarhatenyésztésünk ezen fontos részének felvirágoztatására javasolni bátrak vagyunk.

I. Minthogy népies szarvasmarhatenyésztésünk legnagyobb baja az, hogy nagyon sok községnek vagy egyáltalán, vagy elegendő számban nincsen hágó bikája s ha van is a községek legnagyobb részénél semmiképp sem olyan, amilyennek lennie kellene s ezért egyrésztől nem szaporodik a nép kezén levő anyagnak a községi bikákra utalt része a kellő mértékben s másrésztől nem javul: *mindenekelőtt törvény által kellene a községeket elegendő számú, jó minőségű bikák tartására kötelezni és ama községek amelyek záros határidőre nem szerzik be a szükséges bikákat, közigazgatási úton látandók el ilyenekkel.* — A szétszórta havasi községek bikatartására a fenti értelemben nem kötelezhetők, minthogy ezek szarvasmarháikat rendszeren több kisebb csordában legeltetik és az év legnagyobb részében kint a havasokon tartják. Ezen községek szarvasmarhatenyésztési viszonyai mielőbb tanulmányozandók ama célból, hogy alkalmas mód találtassék a havasi állományok is elegendő számú s jó bikákkal való ellátására.

II. A községi bika-ügynek ez idő szerint egyik nagy baja az, hogy a községi kiküldöttek saját — legtöbbször megbízhatlan belátásuk szerint vásárolják a bikákat a vásárokon, vagy a tenyésztőknél s számtalanszor megtörténik, hogy a bikákat vizsgáló megyei bizottság az éppen most vásárolt bikát kimetszeti. Egyrésztől ennek megelőzésére is, másrésztől, hogy a községek anyaguknak mindenben megfelelő bikákat kapjanak, a bikavásárlás ügye egy megyei bizottságra bízandó, mely bizottságba mindenik község, melynek bikára van szüksége, 2 tagot küldene kebeléből. Ez a bizottság előre megállapítandó időben elindulna a létesítendő bikavásárookra, a tordai állami telephez, avagy tenyésztőkhez bikavásárlásra; a megyei kiküldöttek kijelölnek a megvételre alkalmas, tehát a megvehető darabokat, a községek küldöttei pedig — mondjuk — bátrabban választanának ezek közül izlésük és módjuk szerint.

III. A megyék bikaszükségletéről pontos statisztika vezetendő oly módon, hogy mindig két évre előre meg lehessen állapítani a valószínű szükségletet. Ez aztán az erdélyi részekben publikálandó, hogy a bikaneveléssel foglalkozó tenyésztők előre tájékozassák magukat, több vagy kevesebb bikát hagyjanak-e meg?

Hogyha valamennyi község bikavásárlásra szorítottatik, sokkal több bikára lesz évenként szükség, mint manap és hogy a kereslet nagyobbodása annak a II-ik pontban előadott rendszeresítésével a bikanevelésnek hatalmas lendületet adna és főleg a gulya-tenyésztésre jótékonyan hatna, oly tény, melyet bővebben fejtegetni nem tartjuk szükségesnek.

IV. Tekintettel arra a fennebb is hangsúlyozott szomorú körülményre, hogy több vidéken a nép kezén levő szürke anyag rohamosan korcsosodik, elszinesedik, jelleg nélkülivé válik s tekintettel arra, hogy száz és egy ok okvetlenül szükségessé teszi a magyar fajtanak tisztán való fentartását, törvényben kell kimondani: *hogy az erdélyi részekben más, mint tisztavérű magyar fajtájú, nem lehet községi bika és hogy mások teheneire senkinek sem szabad mást, mint tiszta vérű magyar fajtájút bocsájtani.*

Havasaink barna, tarka (riska) anyagára vonatkozóan tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék az erdélyi részek ezen szép jövővel bíró állományát behatóan tanulmányoztatni és ezen tanulmány alapján határozni meg, hogy vidékenként, mely jelleg lenne általánosítandó és így milyen jellegű bikák tartására kötelezendők a községek abból a célból, hogy ez az anyag is idegen vér használatától nélkül, önmagából javítható legyen.

V. Tekintettel arra, hogy az erdélyi magyar marha tejelése sok vidék teheneinél máris olyan, hogy nagyobb igényeket is kielégíthet és könnyűszerrel még inkább fokozható, ezen cél elérésére egyletünk tisztelettel kéri Nagyméltóságodat:

1. hogy a kolozsmonostori vagy kolozsi állami birtokon egy erdélyi szürke tehenekből álló tejgazdaságot beállítani méltóztassék, mely tejgazdaság míg egyrésztől demonstrálná tejtermelőinknek, hogy a meglévő anyag mire képes, mivelé tehető, másrésztől idővel bikákat és teheneket szolgáltatna a tejtermeléssel foglalkozó magyar fajtát tartó tenyésztőknek, Ugyanily tenyésztésnek, ugyanezen célokból való beállítását kérjük havasaink barna, tarka (riska) anyagból is;

2. hogy a kolozsmonostori gazdasági tanintézetnél tejgazdasági kísérleti állomást méltóztassék berendezni, oly berendezéssel, hogy idővel tejgazdasági kurzusok legyenek tarthatók, a korszerű tejkezelés és tejfeldolgozás módjainak általánosítására;

3. hogy kinyomoztatni méltóztassék azokat a vidékeket, vásárokat, melyeken jó fejű szürke és havasi barna, tarka (riska) tehének kaphatók;

4. hogy a fejű tehének vasúti szállítását lehető olcsóvá tenni méltóztassék és

5. hogy szürke és havasi barna, tarka (riska) fejű tehének részére vidékenként tejlő versenyek rendezését szorgalmazni és segíyezni méltóztassék.

Erre a felterjesztésre érkezett le az a miniszteri válasz, melyről a miniszter elnöklése alatt augusztus 29-én tartott értekezleten utalás történt és bármennyire is tartok attól, hogy a terjengősség vadjá ér, mégis közölnöm kell ezen válasz érdemleges részét, miután nekem úgy tetszik, hogy az erdélyi szürke-marha tenyésztésének fenntartása érdekében kifejtett küzdelem ebben az évben és ezekben az iratokban érte el tetőpontját.

A miniszteri válasz így szólt: „Örvendővettem tudomást az Egyesületnek ezen irányú érdeklődéséről és erre alapítva reményem, hogy teljes odaadással támogatandja azon törekvéseimet, melyek az egyesület által kifejezett óhajások nagy részének valószínűsítését célozzák.

A tisztelt egyesület által előterjesztett javaslatokra azonban a következőkben kívánok válaszolni.

Az I. II. III. pontokban foglaltakat illetőleg kedvező megoldásról gondoskodva lesz a létesítés alatt álló mezőrendőri törvényben. De megjegyzem, hogy ezen javaslatok törvényre emelkedéséig is mindezen javaslatok keresztülvihetők, minthogy *majdnem minden vármegyében van állattenyésztési szabályrendelet, melynek csak érvény lenne szerzendő, illetőleg az szigorúan végrehajtandó.*

Esze tekintetben a tisztelt gazdasági egyesületeknek igen szép tér nyílik a végrehajtás terén a közigazgatásnak kezére működni oly módon, mint ezt már több vármegyében tapasztalom. A III. pontot illetőleg a t. egyesület pontos adatokkal kíván szolgálni a tenyésztőknek, hogy tudják mennyi bikát rendeljenek. Ezen tervzettől nem várok eredményt, mert a bikahiány is hátrányt képez ugyan, de főleg a jó bikák hiányoznak, mert egyik gulya a másik után fölcsúzik és megszűnnek azon tenyésztetek, honnét jó anyag beszerezhető volt. Főleg az utóbbi időben ezen baj már oly mérvet öltött, hogy a tordai bikatelep alig képes növendék-bika állományát a Királyhágón túli részletekből kellően megfelelő apaállatokkal kiegészíteni és fölhevások, az egyesületnek megkeresése sem hozták meg a várt eredményeket. Az V. 1. pontban fölhozottakat illetőleg közlöm az egyesülettel, hogy Kolozson a törzsgulya már 100 darab tehénből áll és hogy ott a tehének fejése megkezdetik, illetőleg sajtgyártási telep készül. Ugyanily tervezek Csikvármegye területén egy mokály gulyát hasonló alapon szervezni és kívánok Beszterce-Naszód vármegyében egy az odaváló tájmarháival benépesített tenyésztetet, melyek tejgazdasággal lesznek összekötve és ezek hivatva lesznek az illető vidékeknek megfelelő tenyészanyagot szolgáltatni.

A 2. pontot illetőleg nem osztozom az egyesület véleményében.

Egy tejgazd. kísérleti állomásnak főcélja a modern technika által a tejgazdaság terén elért vívmányokat megbírálni és a közönségre nézve fölhasználhatóvá tenni. A Királyhágón túli országrészben, de a Királyhágón innen sem fejlődött a tejgazdaság még annyira, hogy ily intézet felállítására most már szükség lenne.

Akkor is, ha ezen szükség beállana, ilyen tejgazdasági kísérleti állomás egy létező tejgazdasági szakiskola mellett szervezendő.

Újabb tejgazd. iskolának felállítása pedig jelenleg egyáltalán szükségtelen, mert a közelmúltban megnyílt sárvári tejgazd. szakiskola e tekintetben teljesen fődözi a szükségletet és ott még az ösztöndíjas helyek betöltése is nehézségekkel jár.

3. A fejű-tehének beszerzési forrásainak kiderítésére a tejgazd. felügyelőség útján minden lehető elfogok követni; szükségesnek tartom azonban figyelmeztetni az egyesületet, hogy ennek kiderítésére leginkább a gazdasági egyesületek egyes tagjai, kik az illető vidék viszonyait legjobban ismerik és ennek

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisálétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Mária Valéria-u. 7. sz., a hová a rendelések és mindennemű kérdézőkódások intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

alapján az egyesületek az egyes tagoktól a legmegbízhatóbb adatokat képesek beszerezni és az értékesítésnél igen is hasznos factort képezhetnek.

4. A fejős tehenek mint tenyészállatok a vasúti szállításnál kedvezményben részesülnek és ily szállításokra ezen miniszteriumtól a szállítási igazolványok bármely tenyésztő részére rendelkezésre állanak.

5. A miniszterium már körlevélben fölhívta a gazdasági egyesületeket, hogy gazd. kiállítások alkalmával tejlő versenyeket rendezzenek, a kiállítások miként rendezésére megküldötte a program tervezetét és ezen versenyeket segélyben is részesíti, sőt a tejjgazdasági felügyelőt már több helyre is kiküldötte, hogy az illető kiállítás rendezésére útmutatást adjon. Sajnos azonban, hogy ezen fölhívásnak az erdélyi részekből eredménye nem lett.

Ezekben kívántam javaslatára vonatkozólag észrevételeimet, valamint terveimet a t. egyesülettel közölni, tettem ezt azon meggyőződésben, hogy az utóbbiak kivételénél a tisztelt egyesület hathatós közreműködésére mindig számíthatok.

Az 1891-ik év eseményeinek vázlatos története, illetőleg a kiállítási szakosztály tevékenysége azzal zárult be, hogy az Egyesület igazgató-választmányának azon kérésére, miszerint a szakosztály a változott viszonyokhoz mérten és az állattenyésztés minden ágának istápolása szempontjából az állattenyésztési ügyek ellátását is vegye fel programjába, kimondatott, hogy a szakosztály címét „állattenyésztési és állatkiállítási szakosztály”-ra változtatja. Méltóbban ez a küzdelmes és munkálkodásban gazdag év nem is végződhetett volna.

(Folytatjuk.)

A legjobb fejési mód.

II.

Annak magyarázata, miért áll elő ilyen nagy tejszaporulat, amely független a fajtól, de amely úgy látszik nagyon is függ a tehen vérmérsékletétől és idegességétől: a röpirat egy tehen tőgyének metszetét mutatja be képen. A tőgy belseje mondhatni nagyon hasonlít a mi pogácsa, vagy lányos-tésztánk belsejére, azaz szivacsos, többé-kevésbé idegekkel behálózott és tele van jól kivehető tejmirigyekkel, melyek egymás mellett sűrűn fekszenek és mindenik kivezető csatornával bir, melyet mi csecsbimbónak nevezünk. Van itt még sok, igen finom üreg és csatorna is. „Ha a fejés megkezdődik, a tej már készen folyik a finomabb mirigyekből a csatornába és midőn ezek nagyobb csomóvá egyesülnek: a részecskék már szabad szemmel is látható tejcsappék.”

Az u. u. húzogató a fejés utolsó része, amelyben a zacskószerű üregek* működnek, azaz adják a tejet. Azt hiszik, hogy csak az fejés, ha tejet húznak a tőgyből. A húzogatót tej, amely az üregek és csatornákból való a tej gazdagabb része. A fentebb ismertetett három mód szerinti fejés adja a tej legjobb részét, azt ugyanis, amely legzsírosabb és a legtöbb szilárd részt tartalmazza. Egyszóval a fenti mód nagyon hasonlít ahhoz, midőn egy finom szivacsból kifacsarjuk a benne lévő vizet, vagy egyéb folyadékot. Csak egy pillantást kell a képre vetnünk, hogy mindarról, a miről Hegelund módszere biztosít, meggyőződjünk. A zsiros anyagot nem jó a tőgyben

* Alveol - sejt (francia).

hagynunk, mert ez hamar csökkenti a tehen tejelőképességét. De meg a pontos és alapos kifejtés fontos tényező a tőgybetegségek elkerülésére és csökkenti e fontos szerv gyuladásának esélyeit.

Az ezen röpirat hatása alatt 142 tehenel végzett kísérletek Jersey és Guernsey-féle keresztezést, továbbá Shorhornokat, Holsteinoakat és Red Polledekot foglaltak magukban. A tejbőséget tekintve nagy volt itt a különbség minden keresztezésnél, de nagy volt a tej zsirtartalmára nézve is. A módszer próbája az egyetem csordájából való 24 tehenen alaposan végre lett hajtva; így lett megállapítva, hogy minő az eredmény, ha nem e módszer szerint történt a fejés, úgy a tej- mind a zsirtermékek szempontjából.

Mr. Woll azt állítja, hogy a kísérletek kimutatták, hogy *Hegelund rendszere javítja a tejet az előbb említett nagymennyiségű zsirrészek hozzáadásával*, hogy továbbá nagyon kevés tehen ellenkezett akármi módon az ilyen fejésnek — kivéve az ideges természetűeket — azoknál is csak a fejés harmadik részénél; végül állítja, hogy az ilyen fejés nem csökkenti a tej mennyiségét. A tejmirigyek u. i. rövid időn képesek megbarátkozni a tőgy tökéletes kiüresítésével, sőt ezáltal még ösztönözve lesznek a fokozottabb termelésre. Végül még, mit talán legelőbb kellett volna említenünk, az ilyen fejés legfőkébb 4—5 percet fog igénybe venni; de ha a fejő már otthonos lesz e móddal, 2 perc alatt is megfejt, ami által a húzogatóval eltöltött idő megtérül.

Ami e mód tanulásának idejét illeti, megjegyezhetjük, hogy Dániában 6 napos gyakorlati tanfolyamok vannak és az élet mutatja, hogy kigazdák is, kik pedig első sorban saját zsebükre dolgoznak, elfogadták. Mr. Wolf azt a tanácsot adja: „a kezelés könnyed legyen, azaz ne izgassuk a tehenet, viszont a fejő ne veszítse el kedvét. Bánjunk tehát gyöngéden a tehenel, így megkaphatjuk a tejkészletet oly teljesen, ahogy csak lehet, miáltal a kezelés erős próbát áll ki.” Az anyagi eredmény Mr. Wolf szerint a következő: ha a vajzsir fontonként 25 cent (azaz jobban mondva 1 fontból 11 dkgr. vaj áll elő) a növekedett termék értéke 50 cent lesz; tehát naponként 20 cent a nyereség 20 tehenél, azaz körülbelül 60 dollár (1 dollár = cca 5 K.) évenként fejős teheneknél 300 napon keresztül. A további cél még a tehen tej- és vajtermelésének javítása a tehen ivadékainál is és ez az, amit minden tehenésznek szemelőtt kell tartani, akárki akar állatjai által tűnni. akár e kettős célra neveli őket.

Agr. G.

Háztartás.

A szobanövények ellenségei.

Nemcsak a mezőgazdasági, de a szorosabban vett kertészet körébe tartozó növények is ki vannak téve annak az eshetőségnek, hogy különböző betegségek, illetve ellenségek támadhatják meg, melyet sem az üvegházi, de még a szobanövények sem kerülhetnek el mindig, és amely betegségek vagy ellenségek, a növényeknek nemcsak rendellenes növekedését, de gyakran azok elpusztulását is okozhatják.

Sokszor a felületen, vagy nem ritkán a túlbuzgó gondozás okozza a szobanövények vesztét, néha azonban a növényeknek a szobában való célszerűtlen elhelyezésük, vagy pedig az a körülmény is lehet a baj kútforrása, hogy nem oly növényfajták helyeztetnek a szobába, amelyek annak levegőjét, hőmérsék-

letét elbirhatnák, mert egyébként tudni kell, hogy: nem minden üvegházi vagy kerti növény lehet egyúttal szobanövény is.

Szobanövényekül csak olyan növényfajok tekinthetők, a melyeknek lassabb, nem túlságos gyors növekedési tulajdonságuk van, szervezőtök edzett s így ellentállóbbak is mind ama körülményekkel szembe, amelyek a szobában legtöbbször előfordulnak. Ilyen növényfajok a többek között: a pálmák, fikuszok, draecénák, laurusok, evonimusok s ezekhez hasonló természetű és szervezetű növényfajok. Puhább állományu s gyorsan növekedő növényfajok egy része szintén tenyészthetők a szobában, mint: pelargonium, fizekxia, vanillia stb. de amennyiben ezek nyáron szabad földbe is kiültethetők, nem tartoznak a szorosan vett szobanövényekhez.

Mindezek előre bocsátása után áttérek e cikknek tulajdonképpeni tárgyára, s vázolni óhajtom ama körülményeket, amelyek a szobanövények betegsége és ellenségeinek fellépéséhez hozzájárulhatnak.

A szobanövényeknél is épp úgy, mint általában minden más növényeknél a betegség lehet belsőleges és külsőleges. A belsőleges betegségek okai legtöbbször a talajban lehetők fel, a külsőleges bajt pedig igen sokszor állati vagy növényi paraziták okozzák.

A belsőleges baj legtöbbször a talaj túlságos nedvességétől, tehát a szobanövények túlbuzgó s helytelen öntözéséből származik; mert a túlságos öntözés folytán sokkal több táplálékanyagok olatnak fel, mint amennyit a növények gyökereik útján felvenni képesek lennének, a feloldott, de fel nem használt táplálékanyagok meggyülemlekednek, elsavasodnak, elkomposodnak s megtámadva a gyökereket, azok pusztulását idézi elő. A gyökerek pusztulásával fokozatosan hanyatlak a nedvzárlás s az anyagcsere; a klorophyl sárgás színt vesz fel, ami a növény szervein láthatóvá válik s rövid idő múlva elhull az egész növény. A szobai növények öntözésénél különben az általános szabály az, hogy csak akkor kell azokat megöntözni, a mikor az edény, cserép, ujkunkali kopogtatásra üres hangot ad, de ekkor aztán jól meg kell öntözni.

Nagyon sokszor előidézi a szobanövények betegségeit a szoba túlszáraz levegője is, különösen télen fűtés alkalmával; káros pedig ez, mert a száraz levegőjű szobában a növények levélhegyei megsárgulnak, megszáradnak, fiatal hajtásai gyengék, nyurgák lesznek, s a virágzat idő előtt bimbós korában lehull. A gyakorlati virágkedvelő a szobai növényeket naponként megpermetezi s oly helyre állítja növényeit, ahol kellő világosság van s a hályha melege nem közvetlenül jut hozzájuk. A permetezéssel nemcsak az érhető el, hogy a növények levelei mindig pormentesek és üde zöld színűek, hanem az is, hogy ilyen formán távol tarthatók nagyon könnyen a a növényeket megtámadó élősdiek is.

A növények a szobában mindig úgy helyeztetnek el, hogy azokat világosság s a napfénye is érhesse, főképpen pedig azok kívánják a legtöbb világosságot, amelyek virágzásra hajlandók; főképpen pedig ez utóbbiak nem szeretik a gyakori helycserét, mert ilyen esetben a bimbók tökéletlenül fejlődnek, vagy idő előtt leperegnek, leginkább a keményebb szervezetű növényeknél.

A növények betegségeit előidézi az is, ha azok nem a megfelelő talajba vannak ültetve, mert körülbelül azt mondhatni, hogy: ahány féle növény, annyiféle az igényessége a talaj iránt. Tehát vannak növények, amelyek a könnyebb földet kívánják, mások meg a nehezebbet és ismét aztán vannak olyanok,

SÁRGA KRISTÓF fehérnemű és vászonraktárában Kolozsvárt, Deák-Ferenc-u. (Belközép) 3. sz.

A legnagyobb választékban és a legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműk és harisnyák.

Különlegességek: dus választék minden kivitelű divatos férfi és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok-, kéze-lők- és finom zsebkendőkben.

Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérneműk pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összehajtogatásra legnagyobb figyelem fordítatik.

Szönyegek minden fajtában és minőségben, u. m.: szalonn-, fali-, futó-, ágyelibe-, és pamlagszönyegek továbbá valódi **Linoleum** minden szélesség és nagyságban.

Házai pokróczok, utazó- és gyapju-takarók a leg-olesőbbtól a legfinomabbig.

Amerikai önműködő ablak-függönyök (rolettk) minden nagyságban kaphatók!

Valódi kősmárki londaasztaltalmú 25% gyári áron alól kapható.

1008.

melyek a kövérebb, táplálékban dús, trágyás talajt, vagy viszont a soványabb földkeverékek is megelégszenek, ezt a körülményt, ezt az igényességet a növényeknek figyelembe kell venni tavaszkor, amikor azokat átültetjük, amely munkát tanácsosabb egyébként hivatásos kertészszel végeztetni annál is inkább, mert rendelkezik mind ama földnekkel amelyet a cserepes növények igényelnek.

Az a bal felfogás is el van terjedve, hogy a sárguló, homályos, beteges levelű szobanövények talajába öntött különféle anyagok, mint: kávéalja, olaj stb. hasznára vannak azoknak, hogy ezen anyagoktól a levélzet zöld színűvé s fényesebbé válik, hát mind ez az eljárás, mind emez anyagok nemhogy javítanák, de még jobban beteggé teszik a növényeket, mert csak egy esetet említve — az olaj p. u. annyira sűrűvé teszi a talajt hogy azon keresztül levegő nem juthat a gyökerekhez, s azok penészedését, rothadását csak elősegíti. Öntözésre tehát legjobb mindig csak a tiszta, langyos, eső, folyó, vagy a kútvíze, és ha beteges a szobanövény, mindig jobb a gyakorlati kertész tanácsa, mint a különféle s káros anyagokkal való kísérletezés.

Nem ritkán állati ellenségek is támadják meg a szobanövényeket, amelyeket legsikeresebben úgy pusztíthatunk el, ha a növényeket minden hónapban egyszer langyos tiszta vízzel, szivacs segítségével megmossuk, evvel az eljárással nemcsak az állati ellenségeket, mint a zöld levelész, gyapjas és pajzs tetvek, tryps, vörös pók, stb. hanem a növényi ellenségeket is, mint rozsa, korompenész, liszthamut, stb. távol lehet tartani.

A füst, kivéve a dohányfüstöt, és a lég-húzó ugyanacsak káros hatással lehet a növényekre, mert amíg az előbbeni a levélzetet vagy a virágzatot perzselgeti meg, addig az utóbbi — ha gyakrabban előfordul — a növény növekedését gátolja.

Körülbelül elmondottuk mind azt, ami a szobanövényekre káros hatással lehet, s ugyanacsak igyekeztünk itt-ott amaz eljárásokat is megemlíteni, amelyek segítségével megóvhatók a szobanövények ellenségeiktől.

Csérer Gyula.

EGYLETI ÉLET.

A gyógyfüvek termesztése érdekében az E. G. E. január 14-én tartott választmányi ülésének határozatából fölterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez, amelyben kéri, hogy tétesse tanulmány tárgyává azon kérdést, mely gyógynövények azok, amelyek országrészünkben termeltetvén, piacképesek lennének;

rendeztessen be már a folyó évben a kolozsvári gazdasági tanintézet kísérleti gazdaságában egy gyógyfüntermesztő kísérleti telepet, melynek tanulsága az erdélyi gazdaközönsséggel azonnal és folyton közölnetnének;

álíttasson be a gazdasági tanintézetnél ezen gyógyfüvek földolgozására alkalmas berendezést; és

a fejedéregyházi állami telepbirtokon már a múlt évben gyógynövények termesztésé-

vel elért eredmények és tapasztalatok tétessenek közzé.

A fölterjesztés indokolásában rámutat arra, hogy 1902-ben gyógynövényekből behozatalunk 3220 q. 299.460 K. értékű kivitelünk 13622 „ 871.808 „ volt s ebből a forgalomból legalább 60—70% a kivitelnél a vadon előforduló gyógynövényekből kerül ki, míg a behozatali mennyiség nagy részét miveleti gyógynövények teszik ki. A vadon előforduló gyógynövények szélesebb körben való megősmertetésével és hasznosításával tehát kivitelünk emelkedhetnék, a miveleti gyógynövények termesztésének terjedésével pedig ezekben való behozatalunk lenne csökkenthető. Mindez éppen a kisgazdáknak nyitna meg új keresetforrást, mert ezen az úton kevés befektetéssel és fáradsággal szép jövedelem lenne szereshető.

Mezőgazdasági kísérletek eredményeinek közlése. Tgyanezen választmányi ülésnek határozatából az E. G. E., tekintettel arra, hogy a kolozsvári gazdasági tanintézet természetési és tenyésztési kísérleteinek eredményei a „Kísérletügyi Közlemények“-ben való előzetes közléssel kötelezettségével csak szűk körben és későn jutnak gazdaközönységünk tudomására, arra kéri a földmivelésügyi minisztert, rendelje el,

hogy amidőn a kolozsvári gazdasági tanintézetben végzett kísérletek eredményét a központtal közlik, egyidejűleg a hazarészünket érdeklő ezen különleges tanulmányokat az E. G. E.-tel közöljék, hogy az *Erdélyi Gazda* útján azok kellő időben gazdaközönységünk tudomására jussanak.

Mezőgazdasági kísérletek eszközlése az erdélyi gazdáknál. Az E. G. E. fölterjesztésben a következőkre hívja föl a földmivelésügyi miniszter figyelmét:

„Tudjuk, hogy a magyar-óvári központ helyenként hazarészünkben is végez trágyázási s termesztési kísérleteket, sőt végeztet ilyeneket gazdákkal. Mégis az utolsó években hazarészünkben sok megoldatlan kérdés került elő, melyek kutatására egy, vagy több tanult gazda is nem mindig vállalkozhatik. Így fontos kérdésnek tartjuk, hogy vidékenként megfelelő tengeri fajta ajánlások, más helyeken a régi kalászosok sem hozamban, sem minőségben nem kielégítőek; a magasabb helyeken füvesek készítésére alkalmas fűkeverékeket keres a gazdaközönység, a köznép élelmezése szempontjából a burgonyának, hüvelyeseknek, stb. vidékenként való kiválasztása lenne fontos kérdés. Tíz sörgyárunk alkalmas sörrápat keres, de gépek és eszközök megválogatásában, kipróbálásában sincs közegünk.

Ezért ha a magyar-óvári központtal kapcsolatban, vagy azzal csak adminisztratív függésben a kolozsvári gazdasági tanintézet bizatnék meg a fentjelzett erdélyrészi földmivelési kísérletek végrehajtásával s földolgozásával, miután elegendő segédzemélyzet és műhelyek rendelkezésre állanak s különösebb, nagyobb költség nem fordulna elő: mezőgazdaságunkra nézve üdvös kihatású

lebbe, ha Nagyméltóságod ezen javaslatunkat is tanulmány tárgyává tétetné és megvalósíttatná.“

A szilva értékesítéséről. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara átiratban tudakozódott az E. G. E.-nél, hogy mit tart okául a szilvakivitel az utolsó 3 évben történt csökkenésének. Az E. G. E. választmányi ülésén tárgyalva ezt a kérdést, a kamarával közölte, hogy

az utóbbi 3 évben a kivitelnél mutatkozó csökkenést legnagyobb részben az okozza, hogy a szilvát az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben főzik most ki pálinkának ott a helyszínén azok a kereskedők is, akik régebben nyers, vagy aszalt állapotban vitték el. Különösen Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód és Hunyadvármegyékben volt ez észlelhető, míg Kolozsvármegyének katasztrófai részéről az idén nyers állapotban szekereken nagy mennyiségben és jó árt vitték a szilvát az Alföldre, különösen Orosházára.

Népies gazdasági előadások. Az E. G. E. által rendezett népies gazdasági előadások a múlt héten is nagy érdeklődés és figyelem mellett tartattak meg. A kolozsvári előadásokon mintegy 100, a bácsi előadásokon 90, a szucsáki előadásokon 60, a nagy-sármási előadásokon 90 kisgazda vett részt.

A f. hó 31.-i előadások sorrendje a következő:

Kolozsvárt: Tokaji László E. G. E. titkár: a kisgazdák érdekeiről a tagosításnál, Csérer Lajos gazd. szaktanár: az iparszerű zöldségtermelésről.

Kettesden: Péter Béla gazd. tanint. tanár: a vadon előforduló gyógyfüvek hasznosításáról, Tanka Sándor kir. állatorvos: a háziállatok gyakori betegségeiről.

Magyar-Bikalon: ugyanazok ugyanazon tárgyakról.

Kalota-Szt.-Királyon: Dr. Seyfried Károly: a méhészetéről, Dr. Pavlik Sándor vm. aljegyző: a kisgazdák érdeklő gazdasági törvényekről.

Damoson: Ugyanazon előadók ugyanazon tárgyakról.

Bácsban: Gajdácsy Jenő állatteny. s.-felügyelő: A fejősmarha takarmányozásáról és ápolásáról. Éber Ernő: a szövetkezetekről.

Szucsákon: Ugyanazok: ugyanazon tárgyakról.

Válaszúton: Hoffmann Ferenc: a zöldségtermesztésről. Barna Balázs: a gazdasági növények betegségeiről s az ellenük való védekezésről.

Kidében: Ugyanazok: ugyanazon tárgyakról.

Házilpari tanfolyamok megnyitása. Folyó hó 24-én nyílt meg az E. G. E. által rendezett *nyegyedik* házilpari tanfolyam *Györgyfátván*, ahol 35 arra jelentkezett legényember 6 hét alatt a kosárfonás mesterségét fogja megtanulni. Folyó hó 31-én fog megnyitni egy 2—3 hétig tartandó pót kosárfonási tanfolyam *Bácsban*, ahol a két év előtt résztvett tanulók fognak további kiképzésben részesülni.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított azél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített leveleim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sörgyőncim: „Agraria“ Budapest,

Tiszta acélanagy s a j á t hámorainkból.

1238

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártásterén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, minden hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetés megrendelés minden számra legkésőbb csütörtökön délig a kiadónálhoz juttatandó.

Kolozsvári gazdák a bolgár kertészek ellen.

A Kolozsvári Gazdasági Egylet a városi tanácshoz a következő beadványt intézte az iránt, hogy az idegen szerb és bolgár földbér- lők és veteménytermelők ne részesíttessenek külön kedvezményekben a helyi termelő köz- zönség rovására.

A szóbanforgó beadvány a következő:

*Nagyságos kir. tanácsos Polgármester Ur!
Nemes Városi Tanács! Tekintetes Törvény-
hatóság!*

Kolozsvári gazdasági egyletünk választmánya mai napon tartott ülésében be vett 11 iven 821 aláírást, melybe sérelmesnek találják az aláírók magukra és társaikra, egész nyáron át a bolgár és szerb kertmunkásoknak a városi piacon gyakorolt amaz eladási jogát, hogy a csekély vám lefizetése mellett a) minden nap árulnak, b) kolozsváriak között árulnak, c) az áruslási zárórára vonatkozólag a kolozsváriak hátrányára többször élveznek kedvezményeket.

Nem akarjuk kizárni akárhonnan jövő kenyér- kereső honfi társainkat, megadjuk nekik is az élelhetési módokat és mégis mindeniket heti vásárok és országos vásárok alkalmával elkülönítjük a kolozsváriaktól, egyedül említett bolgár és szerb kertészek, kik még nem is honfiaink, zavarnak minket piacunkon és mindennapi versenytársaink terményeink eladásában, de nem egyuttal országos adóink fizetésében, mint honfitársaink, a kik heti vásáronként járnak be és nem versenytársaink, különösen városunk kincses pótadójának hordozásában.

Minden családfő védi házanépét, minden község tanácsa védi lakosságát s mind a védő várnok világszerte mit jelentenének egyebet, mint- hogy minden ország népességének termelését igyekszik első sorban pénzével együtt megvédelmezni: nem lehet a Nemes Tanács mostohább atyja. Kolozsvár város kis gazdáinak többi városainak (Torda, Dés, Zilah stb.) tanácsánál és bizvást meg- adja szabályrendeletei és vámtarifáján belül a szükséges védelmet itthon saját piacukon.

Egyesületünk választmánya azon védelemért esedezik ugyanis a Nemes Tanácshoz és a tekintetes Törvényhatóságához, hogy: 1. Bolgár és szerb (minden idegen) kereskedő kertészt a piacon csak hétfőn és csütörtökön (heti vásárokon) és az ország- os vásárok kirakó napjain engedjen árulni. 2. Mindez alkalommal állandólag különítse el a kolozsvári termelőktől. 3. Csak nagyban — kosarak és métermázsa számára engedje meg az áruslást. 4. A zárórákat pontosan tartsák meg a városi előírás szerint. 5. Ejtse módját a Nemes Tanács, hogy a szerb és bolgárokat bár annyi III. osztályú jövedelem adóval rólhasa meg, mint egy városi kereskedőt hasonló körülmények között. Utánna jártak gazdatársaink, hogy csak az elmúlt évben 160,000 mond «egyszázhantvanezer» koronát vittek haza — aranyban — a szerbek és bolgárok. Abból nem volt haszna egyetlen magyar napszámósna, egyetlen iparosnak, egyetlen kereskedőnek, a Nemes Tanácsnak se; mert magunk és honfitársaink is ezt a vámtól fizetik meg — és azoknak pénzük itt marad — napszámóstól kezdve — végezve a királyi civilistáig, elszórva mindenütt; de a haza földén és békői között. Az aláírók között sok az iparos, kereskedő és hivatalnok is, akik szintén méltányosnak tartják polgártársaik védelmét; any nyival inkább kötelességünk nekünk, kiket alap- szabályaink is utasítanak arra, hogy gazdasági ügyekben segítségére legyünk gazdatársainknak és legyünk egyuttal segítségére alapos felvilágosítással a Nemes Városi Tanácsnak is. Gazdatársaink óhaj- tása jogos, törvényes és igazságos. Egy városi polgár kevesdebbet nem kívánhat városa Nemes Tanácsától. Mondhatnók, hogy kéri azt, amit mások követelni szoktak. A bolgárok és szerbek ha itt nem terem a veteményük, elmehetnek

a széles világra, de nekünk a nagyvilágon e kívül nincsen és ne is legyen számunkra hely — itt, akár terem, akár nem terem, élnünk halmunk kell. Kolozsvári Gazdasági Egyletünk vá- lasztmánya útján alázatos tisztelettel esedezik a nagyságos Polgármester Ur, Nemes Városi Ta- nácsnak és a tek. Törvényhatósági Bizottság gyű- lésének: kegyeskedjék termelő kisgazdatársait meg- tartani jelen mostoha időkből és méltóztassék gazdáink elősorolt sérelmét e kérésünk 1-től 5 pontjaiban írtak szerint megvédelmezni a szerbek és bolgárok ellenében. A nagyságos kir. tanácsos Polgármester Urnak, a Nemes Városi Tanácsnak és a tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak Ko- lozsvárt, 1904. január hó 16 án. A Kolozsvári Gazdasági Egylet nevében alázatos szolgál: *I. Irsay* s. k. elnök. *Dr. Nyerges* s. k. h. titkár.

*

— **Sárossy Kapeller Ferenc miniszteri tanácsos.** A király, a földmivvelésügyi m. kir. miniszter előterjesztésére, *Sárossy Kapeller Ferenc* osztálytanácsosnak a miniszteri taná- csosi címet adományozta. Őszinte örömmel fogadjuk e kitüntetés híret, mely a földmive- lésügyi miniszterium egyik kiváló főhivatalnok- kának érdemeit méltányolta.

— **Kitüntetés.** A földmivvelési miniszter előterjesztésére a király a harmadosztályú vas- koronarendet adományozta *Ébersz Károly* kir. tanácsos, a földmivvelésügyi miniszterium szám- vevőségi igazgatójának, kitűnő szolgálatai el- ismeréséül. *Ébersz Károly*, mint számvevőségi igazgató az utóbbi évek nagyszabású földmiv- velési műveleteinek keresztülvitelénél szintén résztvett és ezzel bizonyára kiváló érdemeket szerzett a földmivvelési érdekek fejlesztése ter- én és a méltó kitüntetésre.

— **A borvizsgáló-bizottság tagjai.** A ke- reskedelemügyi miniszter a kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő-bizottsághoz az 1904. év tartamára a következő tagokat nevezte ki: el- nökül gr. *Teleki László*, tagokul pedig *Tuba Lajost*, a kolozsvári gazdasági tanintézet volt tanárát, egyuttal elnökhelyettesül is, továbbá *Nagy Gábor* vendéglőst, *D. Deák József* és *Farkas Samu* borkereskedőt, valamint *Eöry Tivadart*, az Erdélyi Pinceegylet titkárát. A titkári teendőket egyik részének teljesítése ez évben is a bizottságnál dr. *Ruzitska Béla* egye- temi asszisztens, bizottsági titkár feladatát képezendő.

— **Állattenyésztés a szászok vidékén.** Tallián Béla földmivvelésügyi miniszter hozzá- járult ahhoz, hogy a szász gazdasági egyesü- let az állattenyésztés föllendítésére kezelésébe vehesse Brassó vármegye állattenyésztési alap- jának egy részletét. A szász földön ujabban a tejszövetkezetek alakítása szép sikereket lát.

— **Egyéves méncsikó vásárlása.** A föld- mivvelésügyi m. kir. miniszter felhívja mind- azon tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is 4 jó származású, erős csontu, szabályos testalkatu, saját nevelésű egyéves méncsikó van és azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a helynek és utolsó postának, ahol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színé- nek és árának pontos megjelölésével a m. kir. földmivvelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilat- kozatban legkésőbb 1904. évi febrnár hó 1-ig jelentsék be, mivel az elkésett bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **A magyar rozs minősége.** Tallián Béla földmivvelésügyi miniszter tudvalevőleg legfontosabb mezeti terményeink minőségét a rendelkezése alatt álló tudományos intézetek- ben állandóan vizsgálat és megfigyelés alá véteti. Érdekes e kísérleteknek az eredménye, amely a magyar rozs anyarozstartalmára vo- natkozik. Ez eredmény szerint kétségtelenül megállapított, hogy annak anyarozstartalma 0.009, 0.025 és 0.06%-nyi, vagyis a megengo- dett 0.1%-nyi maximális mennyiségnél is jóval csekélyebb.

— **A vasút felelősége, ha az állatszál- ltmány mellé kíséret nem adatik.** Egy kíséret

nélkül feladott állat szállítás közben megfu- ladt. Az állat tulajdonosa beperelte a vasutat, de az alsóbíróságok elutasították őt s az el- útasító határozatot a Kuria 196—1902. számú döntésével helybenhagyta. Az üzletszabályzat 77. §-a értelmében tudniillik a vasút, a fel- adóval történt megállapodás szerint, kísérettel ellátott állatoknál nem felelős azokért a ká- rokért, melyek a kíséret által elhárítani célzott veszélyből keletkeztek. Ha a feladóval történt megállapodás a fuvarlevélben foglaltatik, a kíséret ténye maga közömbös. Ha tehát a feladó nem ad kíséret, vagy a kíséret nem tartózkodik a vasúti kocsikban, ez a felelős- ség kérdésében mit sem változtat, mert a vasúti közegeknek nem kötelességük azt ellen- őrizni. A szóban forgó esetben tehát a szállí- tott állatnak megfulladásáért, amit a kíséret könnyen elháríthatott volna, a vasút nem felelős.

— **A lefölozött tej.** A földmivvelésügyi miniszter kimondotta egy harmadfokú ítéleté- ben, hogy a lefölozött tejnek forgalomba ho- zatala a hamisított árucikk forgalomba hozat- lának a minősítésével bir.

— **Lóvásárok a Tattersallban.** A buda- pesti lóvásárok 1904 ben a következő napokon tartatnak meg: 1. Országos lóvásárok március 20, 21, június 5, 6., augusztus 28, 29 és nov. 13, 14-én. 2. Heti lóvásárok minden csütör- tőkön vagy ha ez ünnepra esik, a megelőző szerdán. 3. Luxuslóvásárok március hó 14., 15., 16-án, április 17., 18., 19-én, szeptember 25., 26., 27-én. 4. Ménlóvásár október 13., 14., 15-én. 5. Telivér éves csikók és anyakancák árverése május 13., augusztus 22. és október 5-én. 6. Állami ménesintézetek kisorolt anyagának árverése április 21-én, szeptember 30-án. 7. Díjlovaglás és ugratás május 18-án. Bővebb fölvilágosítást ad a Tattersall titkári hivatala.

— **A torjai állami kert-munkás-iskolá- ban** az évszázó vizsgálat e hónap 11-ikén volt, általában jeles és jó osztályzattal. Az iskola teljes létszáma 12 fiatalember, kik mind föld- mives és munkásember gyermekei. A tanévet záró vizsgálaton miniszteri biztosul a buda- pesti kertészeti tanintézet igazgatója, *Angyal Dezső* volt jelen. Az iskola február 1-én kezd meg hetedik tanfolyamát.

— **A plimutok érdekében.** Felkértünk a következő sorok közlésére: „Köztudomásu, hogy hazai tyúkállományunknak importált nagy testű nemes him állatokkal történő ke- resztése útján célba vett feljavítása érdeké- ben a mintegy 20 év óta folytatott kísérletek beigazolták, miszerint a Plymouth tyúkfajta nagy átörökítő képessége, valamint ellenálló- sága és hazánk éghajlati viszonyaihoz alkal- mazkodása tekintetében kitűnően bevált és ezen, valamint egyéb becses tulajdonainál fogva érdemessé tette magát arra, hogy baromfi- tenyésztő közönségünk felkarolja és nagybani tenyésztés céljából az ország legszélesebb ré- tegeiben is elterjeszsze. Ezzel a programmal alakult meg egy évvel ezelőtt a „Plymouth- tenyésztők szövetsége“ és hogy kitűzött célját meg is valósíthassa, elsősorban arra törekszik, hogy az országban tenyésztett és fajtisza Plymouth elnevezés alatt forgalomba hozott elkorcsosodott kendermagos tyúkokat lehető- leg kiirtsa és a 20 év óta nagy mértékben degenerálódott Plymouth tyúkfajtát — magas vérű nemes him és tojó állatoknak directe importálásával — visszaállítsa arra a niveaura, amelyen a 80 as években állott, a mikor t. i. hazánkba legelőször importáltott.

Hogy azonban szövetségünk ezen felada- tát sikerrel megoldhassa, utalva van hazai baromlitenyésztőink odaadó támogatására, mert csakis úgy leszünk erősek, ha minél többen állunk be a küzdők táborába. Lépjünk tehát be minél tömegesebben a „Plymouth-tenyész- tők szövetségébe.“

Évi tagsági díj csak 5 korona. Az érdeklődőknek mindenkor készséggel ad bővebb felvilágosítást *Kovács Ödön*, a szövetség e. i. elnöke.

— Az osztrák gazdák és az önálló vámterület. A „Köztelek” írja a következőket: A cukor sur taxe körüli küzdelem erősen érinti az osztrák gazdákat is, akik természetesen hallani sem akarnak a magyar gazdák azon követeléséről, hogy az osztrák cukor a magyar fogyasztásból teljesen kizárassék s hogy komolyan veszik a kérdést, misem igazolja inkább, mint az a körülmény, hogy e hó 26-ára az osztrák Centralstelle által egybehívott gyűlésen az önálló osztrák vámtarifa szerkesztésének kérdését fogják tárgyalni. Ez nem első ily irányú lépése az osztrák gazdáknak, akik érdekeik védelmében nagy agilitást és talán még nagyobb találékonyságot fejtenek ki, de bár a vámelkülönülés kétségtelenül az osztrák gazdáknak válnék elsősorban előnyére, azért az osztrák önálló vámtarifa tervezésétől nincs mit tartanunk, mert amint azt már számtalanszor hangsúlyoztuk, a közösség kérdésében Ausztriában nem a gazdák, de a gyárosok állásfoglalása a döntő, akik a magyar fogyasztási piacot nem fogják azért el-ejteni, mert az osztrák cukor behozatala elől Magyarország elzárkozik. Az osztrák dolgok eme fejlődése egyébként bennünk is mindinkább megérleli annak szükségességét, hogy a vámelkülönülés gondolatával megbarátkozzunk és arra elő is készüljünk, amely irányban részünkről épp akkor teszszük meg a legkomolyabb lépést, amikor az osztrák cukornak fogyasztási területünkről való kizárásához föltétlenül ragaszkodunk. Ez csak az első lépés ezen a téren, amelyet 1907-ben, ha fogyasztási adótörvényeink hatálya lejár, követni fog a második, fogyasztási adópolitikánk függetlenítése Ausztriától.

— A düsszeldorf-i nemzetközi kertészeti kiállítás magyar részének összegyűjtésére nagyban folynak az előkészületek. A politikai helyzet okozta miniszterváltozás következtében a bejelentés megkésvén. Roeber egyetemi professzor, a kiállítás végrehajtóbizottsági elnöke készségesen egyezett abba, hogy a magyar csoport 260 négyszög méter területén mutassa be az ország kertészeti produktumait. A kiállítás magyar csoportjának dekoratív részleges a magyar fűrdők látképe, hogy a külföldi figyelmé hazánk természeti szépségeire, gyógyhelyeire felhivassék. Érdekes lesz a király és József kir. herceg kertészetének kiállítása, az állami intézetek és kertészeti termelvények. Tallian miniszter a kiállításon a fősúlyt arra kívánja fektetni, hogy csak a nagyban termelt és már is exporttal bíró cikkek (aszalt szilva, hagyma, burgonya, alma, csemegeszőlő, dinnye, paradicsom) piramisokban állittassanak ki. A gyümölcsészeti miniszteri biztos már most föl-hívja az érdekelt termelőket, hogy jelzett termelvényeikkel a kiállításon való részvételre mielőbb jelentkezzenek. A bejelentésnek végső terminusa február 1.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltóköcsönöket nyújt és **BETÉTRE 5 SZÁZALEK KAMATOT AD.**

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Szt.-Anna Malátakészítő-Állalat.

Kis-Velence.

SZT.-ANNA

Malátacakes minden egyéb liszt hozzáadása nélkül tiszta malátából készült tea- és erőtáp-sütemény.

Malátalikör tiszta malátá-kivonatból készült erősítő és oldító likör. — A likörök királya.

Malátakeserü tiszta malátából, malátá-kivonatból és a leghatásosabb gyógy-növényekből készült páratlan hatású gyomor-erősítő és étvágygerjesztő.

Malátabrandy tiszta malátából készült erős férfital. Kitűnő élénkítő és frissítő hatásánál fogva nélkülözhetetlen minden túleröltetés után.

Malátarum valódi jamaikai rummal és tiszta malátával van készítve. Teához a legjobb rum.

Malátakivonat-cukorka tiszta malátá-kivonattal készült s leghatásosabb szer köhögés, rekedtség és hurutos bán-talom ellen. 1247

Számos elismerés orvostanároktól, orvosoktól és magánfelektől.

Az 1903. évben Londonban a kristálypalotában rendezett nemzetközi élelmiszerkiállításon az első díjjal **GRAND PRIX** lettek kiüntetve.

Kaphatók Kolozsváron Burger Frigyes, Hirschfeld Sándor, Kónya Sándor utóda, Adi László, Zsinszky Antal, Benke Dezső, ifj. Gráf Lőrincz, Marusán Bogdán, Gyulai Jenő czégek-nél és a többi elsőrendű fűszer- és csemegeüzletben.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2%-os

Záloglevélköcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százalék, nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-25 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámitolási árfolyam mellett 4 1/2%-os záloglevélköcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értéke és a megszavazandó kölcsön összegére nézve **az Erdélyi Gazdasági Egylet** bizalmi férfai adnak véleményét. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségek-kötvények

A Nagyszebeni Földhitelintézet

törlesztéses jelzálogköcsönöket ad

2000 K.-tól kezdő összegekben, mely kölcsönök készpénzben fizettetnek ki és 4, 4 1/2, 4 3/4 és 5% kamatláb és 3/4% kezelési díj mellett a tőkétörlesztéssel együtt félelvi részletekben visszafizetendők a következő feltételek alatt még pedig minden 1000 K. tőke után fizetendő: 1243

A. 1. 10 évi törlesztésre fél évenként K. 65.04 f.
2. 20 " " " " K. 41.75 f.
3. 30 " " " " K. 34.79 f.
legkisebb kölcsön 2000 korona, kivételesen 1000 koronától fogva is.

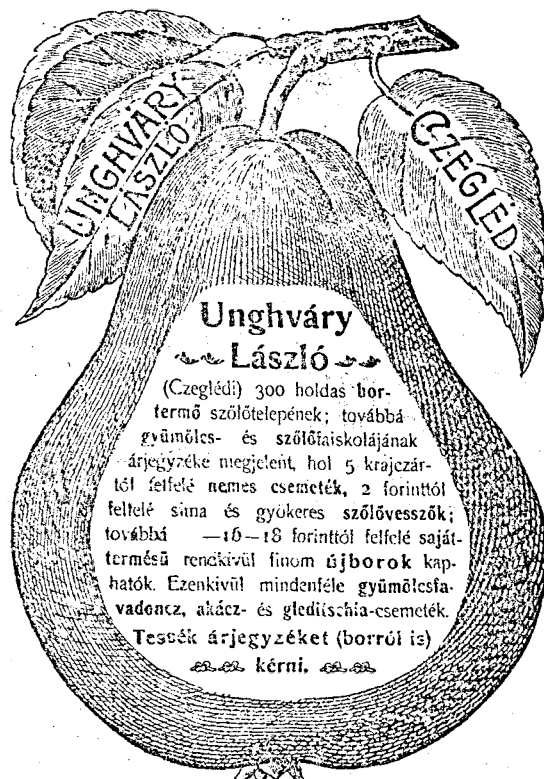
B. 1. 15 évi törlesztésre fél évenként K. 48.52 f.
2. 25 " " " " K. 36.57 f.
3. 35 " " " " K. 32.05 f.
legkisebb kölcsön 5000 korona.

C. 1. 30 évi törlesztésre fél évenként K. 32.92 f.
2. 40 1/2 évi " " " " K. 29.69 f.
3. 50 évi " " " " K. 23.22 f.
legkisebb kölcsön 10.000 korona.

D. 1. 50 évi törlesztésre fél évenként K. 23.11 f.
legkisebb kölcsön 30.000 korona.

Az ötven évi kölcsönök, csak földbirtokokra adnak, a többiek nagyobb vidéki városokban házakra is megelőző helyszíni szemle után. Kölcsönfolyamodványok az alulírottakhoz benyújthatók, ki minden bővebb felvilágosítást is készséggel ad:

Erdélyi erdő-faanyag és bányagynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, visszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. 1015

— A hitelnújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik. —

Molnár István

szab. kazalvágója.

Ára darabonként 10 korona.

Ezen kitűnő anyagból készült **kazalvágó**, mely az ily hasonló czélú eszközöket messze felülmúlja, könnyű kezelhetőség és nagy munkaképesség által. A hazai gazdasági tanítványaink, valamint több nagyobb s kisebb mezőgazdaság által be lett szerelve, általuk dicsőség elismeréssel, jelenben a legjobbnak ítéltetett.

Megreeneelhető:

MOLNÁR ISTVÁN tulajdonosnál

Maros-Vásárhely, II., Gát-utca 10.

és

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

A 10 korona előleges beküldése mellett portómentesen küldöm.

1279.

Gazdák Biztosító Szövetkezet

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával 400.000— K.
Alapítványok 1268.120— e
Tartalékok 190.400-30 e

Összesen 1,858.520-30 K.

Első évi felesleg 90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal s felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál

1013 **az igazgatósig.**

Érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint

Országos Hirdetési Kalauz.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és rafias eljárással készített kitünő minőségű vagyoniilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamizált előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chasselás, muskotály és más legkiválóbb csemegefajokból összeválogatott I-ső rendű **lugasgyűjtemény ára:**

(melyeknek megeredéseért és jóságáért felelőség vállalatik)

1. kis összeállítás 15 darab 5 kor. — 2. nagy összeállítás 30 drb 10 kor.

a) **Borfajok:**b) **Csemegefajok:**

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres fás és zöldolványok ára tavaszi szállításra:

Árak tavaszi szállításra értendők:

Ezer drb. 200 kor.
Száz drb. 22 " 50 fill.
Tíz drb. 2 " 50 fill.Ezer drb. 220—240 kor.
Száz drb. 25—30 "
Tíz drb. 3—5 "

Hazai szőlőfajok: — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware)A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direct termő, melynek 25—26% os cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodni másláshoz és madérához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések házasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt, közvetlenül az érmellékre portált ezen peronosporának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s **borok királyának.** A jövő szőlőszet kiméltán nevezhetjük a cse. Mindenütt megterem egy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása 1—20 hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva, megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákon, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken, mint**szőlőlugas tenyésztessék,**

100 drbból álló lugas-gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály!**Mintabor 2 korona.****(Delaware!)****Ripária portalis telepek!**

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok! palackokban úgy, mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kívánatra vászabélyeg ellenében bővebb felvilágosítást vagy 1 korona utánvétel mellett minta bort küld: 1284

Az Érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz, Székelyhid. (Biharmegye.)

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)

a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Tejenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!**Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!**

Több mint 560 első díj!!!

Évi gyártás kb. 60,000 Alta-Laval separator.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással készséggel szolgálunk. 1018.

HUBERT J. E.

Különlegességi jegy:

GENTRY-CLUB a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Kapható minden jobb vendéglőben és kávéházban. 1069.

A szokványminőségnek teljesen megfelelő

Szőlőoltványokat

és európai gyökeres vesszőket a legjobb borfajtákból u. m. Rulandit, fehér Burgundit, Ezerjót, Mézes tehéret, Leánykát, Olasz Rizlinget, Carbenet francot és Merlot' t. és a legnemesebb fajtákból összeállított

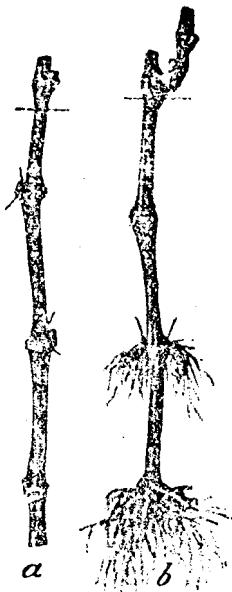
Csemegezőlőgyűjteményét,valamint egyéves **Gleditschia magoncokat** ajánl mérsékelt árban az 1285.**ERDÉLYI ELSŐ SZŐLŐOLTVÁNYTELEP**

Nagyekemezőn (Kisküküllőm.)

Tulajdonosa: **AMBROSI MIHÁLY**

földbirtokos, az erdélyrészi szász gazdasági egyesület szőlészeti bizottság elnöke.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Haszonbérleti hirdetés.

Néhai Bárá Györffy Pál örökösének a szilágy-somlyói vasúti állomástól egy órányira fekvő szilágy-krasznai, tagosított és gazd. épületekkel felszerelt birtoka, mely áll 940 hold szántó, kaszáló, legelő és a község közepén levő jó forgalmu malomból,

hosszabb időre haszonbérbe adatik.

Értekezni lehet özv. Bárá Györffy Pálné öméltségával Szilágy-Kraszna és Gál Lajos uradalmi intézővel Czerna u. p. Magyar-Igen. 1287

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozásokra [felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.]

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető **utalványlapon**, melyre a **szöveg is felírható**. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

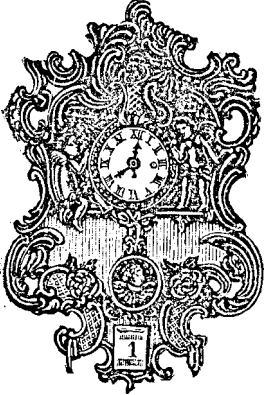
Különlélek.

Legujabb!

Az egész világon közkedvelt

SECESSION

Naptár-órák

teljesen e rajz szerinti művészi kivitelben. Pontos járásért 5 évi jótállás.

Az ára — tekintettel a tömeges eladásra:

csak 1 frt 95 csak

és ezen hallatlan olcsó ár mellett már rövid idő alatt 100,000 darabot adtunk el. Egyedüli szétküldési cím, utánvét mellett:

Heinrich Kertész

Wien,

I., Fleischmarkt 18—962. 1255. I.

Sovány és hizott sertések legjobb értékesítésére alánljuk **Bauer B. Gyula** céget Budapest, VIII. kerepesi-út 73., ki levélbeli megkeresésekre mindenkor díjtalanul szívesen válaszol. 1046.

DUNKY FIVÉREK

— os. és kir. udvari —

Fényképeszek,

Mátyás király-tér 10.

Gr. Wass házban levő

fényképeszeti műtermöket

magnagyobbitva ujonnan építették és a kor minden igényelt kielégítőn fényesen berendezték s kéri a n. é. közönség további pártfogását.

1127.

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalma,

u. p. Koncza.

ajánl, míg a készlet tart, Konczán 100 kg.-ként az alábbi ár előzetes beküldésével szemben; nemesített minőségben:

Államilag ólomzárolt:

Lóheremag I. 160 kor

Lóheremag II. 140 kor.

Francia perje 110 kor.

csomos ebir 110 kor.

Fűmagvak.

Cserháti tanártól meghonosított

óvári tak.-répamag

70 kor.,

melyet a magyaróvári szarvasmarhateny.-egylet parasztgazdái 3 év óta 600 holdon felüli területen termelnek drassói magból bőtermőség és eltarthatóságáért. Koránérő, fehér, hl.-ként 50 kg. súlyu k.-holdanként 10 év óta 9—15 mm. termett:

duppau zab 16 kor.

lóbab 16 kor.

pernai lenmag 30 kor.

székely tengeri,

korai 18 kor.

királyné tengeri,

legbővebben termő 14 kor.

1902. Budapesten 2

első díj; 1903. szeptember Kolozsvárt

gulyabeli tehenekért

és 3 éves bikákért

2 első díj.

Ezen gyorsan fejlőd, edzett hatalmas csontozatu 2—3 éves

magyar bikákból

állandó készlet, árak 500—1500 korona. 1253

Előjegyezhetni:

1903. első díjat nyert

Pekingi kacsa

drbjára ősszel szállítva

8 kor.

tojás tuczzatjára áprilban

5 kor.

Polónyi által Angliából importált

Orpingtonokra,

darabja ősszel szállítva

16 korona.

Tojás tuczzatja áprilban

sárgáké 10 kor.

fehéréké 20 kor.

Emdeni lud

Ősszel drbjára 10 kor.

Amerikai diófa 100 drb 20 kor.

Vadgesztenye sarka 100 drb 20 kor.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.

Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1032.

BÉLHURUT

Kitűnő gyógyszere a CORNIDES-féle „Fekete áfonya gyógygyor”. Kapható gyógyszerárakban; a hol nem kapható, oda 5 füveget 8 koronáért bérmentve küld 1257

Cornides Károly és Társa.

Felka (Szepesmegye). Erdei gyümölcsöket földolgozó telep.

CIMBALOM

részletre is olcsón

kapható.

Melyről nagy képes árjegyzéket bérmentve küld

Varga Pál

cimbalomgyártó, Makó, saját házából.

Cimbalmozni a leg-

rább megtanulható az ön-

tanulási, saját kiadásom-

ban megjelent, cimbalom-

iskolából, melynek ára 4

kor. helyben, utánvéttel

70 fillérrel több. A meg-

rendelő saját keze írása

szükséges. **VARGA PÁL**

cimbalomgyártó. 1182

Hantz Sándor

— könyvkötő —

Kolozsvárt, főtér 9.

Külföldön szerzett tanulmányaim és üzletem személyes vezetésem kedvező körülményei folytán minden meg-

rendelésnek pontos kiszolgálással **előnyös**

árakért teszek eleget. 1213

Nemes **harci kanarit** (Trute törzs) nappal és

világításnál változatosan ének-

löst 15 napi próbaidővel küldök,

nem tetszőt kicserélem vagy a pénzt

visszaadom. Tenyésztésem több bel- és külföldi ki-

állításal kitüntetve Cso-

magolás ingyen. **Ováry**

József, Rákosliget (saját házban), a kanári ten-

nyésztők egyletének tiszteletbeli elnöke Képes

árjegyzék 50 oldalra terjedő utasítással bér-

mentve. 1230

Eredeti Hanna Vetőmag

Árpát ajánl:

Vodicka birtokos

Smrutz, Hanna,

Mähren. 1268

Magyar harci kanári tenyésztő Debrecenben

Madárkedvelőkhöz iatézem szavaimat. Rendeljenek nálam kanári madarat! Harci eredetű kanári tenyészték Bátoran merem adni, mert hangjai szépek.

Hangpróba-termemben a ki egyszer ott volt, soha nem fele-

di, amit ottan hallott. Mert nincs olyan ének, nincsen olyan zene, mi a madárhanggal versenyre mehetne. Mindegyik madaram iskolázott hangú. Tisztán csengő, mély, kitartó dallamu. Mindezeket nemcsak hirdetésben adom.

Jótállást minderről magamra vállalom. Nem létezik, hogy a ve-

tyét én nállam kár érje. Kérem rendelvényeket az alanti címre: **Ágoston István, kanári madártenyésztő, Debrecen, Péterfia-utca 26 szám.** Enekes kanárik darabja 8, 8, 10, 12 frt, nőstények drbjá 1 fut 50 kr. és 2 frt. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1277

Bajor I.
angol 10fr-szabó műtermében
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi Miklós-u. és Mátyás király-tér sarkán, Hantz-ház, bejárat Wesse-lényi-utca felől — a legujabb minták szerint és legjobb szövetekből rend-kívül jutányosan vállalatunkból 100-és díszöltönyök, valamint sport, vadász és gazdasági ruhák! 1120

Nélkülözhetetlen háztartási czikk
a **VIKTORIA-gyalu,** mely egymaga pótolja a tők-, káposzta- és ugorka-gyalut. Meglepő szép formákat aprít gyümölcsbefőzéshez és körítéshez. — Ára kicsiny 30, nagy 50 krajczár bérmentve, a pénz előleges beküldésénél.
VIKTORIA-gyalugyár
BUDAPEST, 1233
Nagykorona-utca 11. szám-
Viszon elárusítók kerestefnek.

Olajpogácsát
ismert legjobb minőségben ajánl,
Napraforgómagot
legmagasabb napi árban keres
Erczmann Adolf
olajgyár **KATONA, Kolozsmegye.**
1225

Kurek és Fia
Photozinkografiai műintézete készíti a legjobb **Cliché** mindennemű nyomtatványhoz
Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 13

A m. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil-, cséplőgép és „Millennium“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a GRAND PRIX-t nyerték.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőkészleteit, compound lokomobiljait

legújabb szerkezetű fűkaszáló-,
„Millennium“ marokrakó és kévekötő aratógépeit

továbbá: aczélöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

1262

Erdélyrészi képviselő: WESSEL LEÓ, Kolozsvár, New-York szálló.

AZ
ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
ERDELYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

KOLOZSVÁR, Szentegyház-utca 2.

Sürgőnyezim: Kereskedelmi Társaság. — Telefonszám 311.

Legelőszőbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás mindennemű mezőgazdasági-gépek, talajművelő eszközök és szükségleti cikkekre, u. m. műtrágya, vetőmagvak, gépolaj s zsíradékok, kocsikenőcs, hajtószíjak, juta és lenzsákok, vízmentes ponyvák, stb. Ajánlunk t. cz. gazdaközönségünknek az Erdélyi Gazdasági Egylet felügyelete alatt arankamentesített és a Kolozsvári M. K. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás által oltalmazott legjobb

Háromszéki lóhere- és magyar luczerna magvakat,

valamint mindennemű fűmagvakat és eredeti oberndorfi répmagvakat, továbbá Erdélyben eredeti rigali mag után először termelt kitünő lenmagot, bal-tacziint, székely tengerit, hanna árpát, duppauit zabot és egy nagyon bőven termő svéd zabkülönlegességet a legjutányosabb árak mellett. — Felkérjük az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, tinó, borjú, sertés, stb.) minőségét és mennyiségét hozzánk sürgősen bejelenteni sziveskedjenek, mivel a Királyhágón tuli uradalmak részéről a vételre rendkívül sok megbi-zás érkezett.

1010

Kívánatra minták s árjegyzékek ingyen s bérmentve!

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja :

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

1017

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve

Calderoni és Társa Budapest, Váci-utca 1.

Aneroid légsúlymérők, higany légsúlymérők, (Hygrométerek, nedvmérők), **Lambreht-féle polyméterek, Thermohygroscopok** és időjelző készülékek (Weller-telegraph), **esőmérők, maximal-minimal hőmérők**, melyeken leolvasható a volt leghidegebb és legmelegebb, valamint a jelen hőfok. **Zivatarjelző hőmérők, vilamos fagyjelző hőmérők, szoba hőmérők, melegágy hőmérők, kazal hőmérők, pincze hőmérők** széles beosztással, keverék-hőmérők.

Burgonya-mérlegek és gabona-mérlegek, Must-, Bor- és Pálínka-mérők; hitelesített szesz-mérők, hitelesített cukor-mérők.

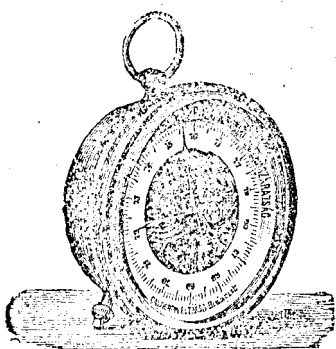
Alambio Salleron készülék a bor szesztartalmának meghatározására.

Földmérő műszerek, aczélmérő szalagok vaskereszton, Mérő-lánczok rectificatióval, szögtűző korongok, szögtűkrök, léptékek és rajzszerek.

Tábori, vadász és színházi látesővek, Zeiss Busch és Goerz-féle prismás távesővek, Szeműveg és orrcsípítő, és védőüvegek, Fényképészeti készülékek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1256

Bika.

Eladó

10 drb. két éves erdélyi, szürke, magyarfajtájú, tenyésztetre alkalmas **bika**.

Bővebb tudósítást ad a tulajdonos **Orosz Lajos**, Szent-Erzsébet, u. p. Héjasfalva.

Ugyanott megrendelhetők tavaszi szállításra szenterzsébeti **Golding komlódugványok**, 1000 drb. ára 20 kor.

1286